

**VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER
OP DONDERDAG 22 OKTOBER 2020**

Onderwerp: Kadernota Warmtetransitie (2020.0000491) (vervolg)

Voorzitter: dhr. P.J. Boerman

De leden: dhr. M.L. Beusenberg, dhr. T.M. Blom, mw. N.M. Elfers, dhr. A.L.M. den Elzen, mw. G.D.W. van 't Hull-Bettink, dhr. W.G. Jansen, dhr. R. Kenselaar, dhr. J.C. Koomen, dhr. H.P. Spijker, dhr. E. Vermeulen, dhr. J.P.H. de Vries

Griffier: mw. E.H.M. Ouwehand-Brussel

Portefeuillehouders: dhr. J.N.J. Nobel

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Welkom iedereen, het is ook voor mij even wennen. Ik heb het geluk dat ik in het raadhuis mag zijn. Daar ben ik heel blij mee, maar ook dat is even wennen allemaal. Welkom in het vervolg van deze sessie. Ik heropen de vergadering bij dezen. We gaan naar de tweede termijn, dat is het vrije debat. Ik maak u allen erop attent dat er vragen zijn gesteld die gisteren door het college zijn beantwoord. Ik hoop dat u allen de gelegenheid heeft gehad om daarnaar te kijken. Er komen af en toe nog wat mensen binnen vanuit de lobby maar ik denk dat het goed is om de op tijd komenden te belonen. Dan is mijn eerste vraag: wie kan ik het woord geven? Ik zie een handje van mijnheer Den Elzen ten eerste, namens de PvdA.

De heer DEN ELZEN: Dank u wel voorzitter. Inderdaad, we hebben gisteren het stuk met een aantal antwoorden op vragen ontvangen. Als ik de eerste vraag pak, bij a.1, de rol van de gemeente, staat daar niet de vraag en ook niet het antwoord waar ik naar op zoek was in de sessie want dat antwoord ken ik al van het college, maar ik hoor graag van mijn collega's wat zij vinden van de diverse rollen die we als gemeente zouden kunnen nemen. Nu staat er in het stuk in principe dat we de rol hebben als vergunningverlener, kaderstellend en vergunningverlener, maar we kunnen misschien ook concessieverlener worden, of we kunnen zelf warmteleverancier worden, als we het zelf het in eigen hand nemen met een gemeentelijk warmtenetbedrijf. Ik heb de wethouder horen zeggen dat het college daar niet voor openstaat, maar ik ben heel benieuwd wat de collega's vinden over de andere rol die we zouden kunnen innemen.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Den Elzen. Misschien wil een van de anderen reageren of zelf een tweede termijn starten. Ik zie op dit moment nog geen handjes. Het lijkt me het handigst om dat wel via de handjes te doen. Nu zie ik wel handjes komen. Mijnheer De Vries, namens de ChristenUnie-SGP.

De heer DE VRIES: Dank u wel. Om daarop in te gaan. Ik heb de wethouder horen zeggen de vorige keer 'als je zelf iets wilt doen, moet je daar ook in investeren'. Maar ik dacht toen wel 'je hoeft het natuurlijk niet helemaal zelf te doen, je kunt dat ook doen via iets als Tegenstroom en dat soort organisaties, die een beetje van ons zijn, maar niet helemaal. Ik denk dat het best handig is om dat soort mogelijkheden te onderzoeken. Voorheen hadden we een gasbedrijf, heel lang geleden, het nutsbedrijf Haarlemmermeer of zoiets heette dat. Dus heel gek is het niet. Je hebt dan wel de mogelijkheid om

het veel meer in eigen hand te houden. Het heeft zijn voordelen. De marktwerking ben je dan misschien wel een beetje kwijt. Dus op zich vind ik het voorstel waar mijnheer Den Elzen mee komt wel het overwegen waard. Ik heb in ieder geval in eerste termijn al gesteld dat ik niet eensluidend terug vind komen in het stuk hoe leidend de gemeente in het verhaal is. Ik denk dat dat toch nog wel een beetje duidelijker moet worden. Ik hoorde vorige week het verhaal over Purmerend waar de eerste pilot niet erg succesvol is verlopen. En uiteindelijk legt het rijk iets op en er wordt dan gezegd 'we gaan van het gas af'. En als je dan tegen inwoners zegt 'u hoeft niet van het gas af, als u daar niet voor kiest, blijft u toch aan het gas', denk ik dat het wat lastig wordt. Dat is mijn eerste reactie.

De VOORZITTER: Dat was uw eerste reactie op het voorstel van mijnheer Den Elzen, zoals ik het zie. Ik zie anderen die ook een tweede termijn willen houden, mijnheer Spijker namens EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Bij de gemeente als leverancier denk ik meteen aan een biomassacentrale en daarbij denk ik meteen 'nee, totaal niet'. We hadden ook nog zo'n leuke farce, met het stukje zonnepanelen bij Zwanenburg dat we erin gaan duwen. Dat is het ook niet. Dus wij als gemeente moeten daar echt van afblijven. Daar komt bij dat we volgens mij ook nog eens moeten kijken bij onze wethouder van Financiën, heeft die niet ergens stiekem een potje geld dat hij nog opentrekt om...? Laten we alsjeblieft kaderstellend en adviserend en controlerend zijn. Dan kom ik op iets wat ik nog een beetje mis in de participatie. Ja, we hebben gezegd de initiatiefnemer moet zorgen voor draagkracht, heel mooi. Maar we hebben het vaker daarover gehad, laten we goed controleren dat daar ook de juiste draagkracht is. Als we nu Zwanenburg nemen, weten we dat daar een grootgrondbezitter is die laat zien wat een prachtig project er komt. En als we dan met de bewoners die daar letterlijk omheen wonen gaan praten, zijn die geen fan. En als je met de Zwanenburgers gaat praten – dat is even ter illustratie – zijn die ook geen fan. Het gaat om de mogelijkheid. Als iemand zegt 'ik ga een warmtekrachtcentrale neerzetten', 'ik ga een kerncentrale neerzetten in mijn achtertuin' en diegene zorgt voor draagkracht, dan kun je dat naar buiten toe prachtig brengen, maar als je burens daar echt niet blij mee zijn, is het een probleem. Dat was het. Ik hoor graag andere collega's.

De VOORZITTER: Dat gaan we dan nu meemaken. Mevrouw Van 't Hull namens de VVD. U staat, denk ik nog op mute. Ik hoor u niet en anderen ook niet. Ik ga eerst naar mevrouw Elfers als u het goed vindt want ik hoor u nog steeds niet. Zijn er anderen die mevrouw Van 't Hull wel horen? Nee, dan mevrouw Elfers namens HAP.

Mevrouw ELFERS: Dank u wel voorzitter, ik wil uiteraard in eerste instantie een woord van dank geven voor de beantwoording van de nog openstaande vragen. Dat geeft in ieder geval een hoop verheldering want de eerste termijn was meer een vraag-antwoordgesprek tussen raad en college. Ik ben blij dat we nu met elkaar de tweede termijn kunnen voeren. Ik lees in de beantwoording dat de gemeente... Als HAP vinden we het belangrijk dat de gemeente een actieve voorbeeldhouding aanneemt en dat lezen we ook terug in de verduurzaming bij het antwoord op vraag 1, verduurzaming van verschillende dorpshuizen. Goed voorbeeld doet goed volgen en we weten allemaal dat om deze transitie te kunnen laten slagen het zeer belangrijk is om een intensief participatietraject op te zetten. Daar zitten toch nog wel de meeste open eindjes en onduidelijkheden aan en dat is ook wat mijnheer Spijker aanhaalt. Daarom zou ik graag de stelling willen inbrengen, of de tweede termijn openen, met een vraag en van mijn collega's horen wat zij verstaan onder een intensief participatietraject. Wellicht kunnen we op die manier vast voor wat kaders zorgen en die kaders meegeven voor de warmtevisie die uiteindelijk onze kant op komt. Dus ik hoor graag van mijn collega's wat zij verstaan onder een intensief participatietraject.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Mevrouw VAN 'T HULL: Doet mijn microfoon het nu wel?

De VOORZITTER: U bent nu uitstekend verstaanbaar, zo goed zelfs dat ik u meteen het woord geef. Er zijn inmiddels twee vragen gesteld, een door mijnheer Den Elzen en een door mevrouw Elfers dus misschien kunt u die meenemen.

Mevrouw VAN 'T HULL: Die laatste heb ik niet helemaal verstaan want ik ben heel even uit de vergadering geweest, maar nog even reagerend op mijnheer Den Elzen. De faciliterende rol, zoals we hebben afgesproken eigenlijk, bij een programmatische aanpak voor de gehele energietransitie, vinden we een heel goede aanpak. Dat zien we nu ook weer terug in de kadernota Warmtetransitie dus dat vinden we heel goed. Ik kan helaas niet reageren op mevrouw Elfers want ik weet niet wat zij aangaf.

Mevrouw ELFERS: Voorzitter, zal ik even voor mevrouw Van 't Hull mijn vraag herhalen?

De VOORZITTER: Dat lijkt me een goed idee. Ik kan hem ook herhalen, maar u kunt dat ook zelf.

Mevrouw ELFERS: Dank u wel voorzitter. Mevrouw Van 't Hull, ik heb gevraagd wat mijn collega's verstaan onder een intensief participatietraject zodat we op die manier vast kaders kunnen meegeven die wellicht meegenomen kunnen worden in de warmtevisie. Dat was mijn vraag. Welke kaders zijn voor de VVD van toepassing als het gaat om een intensief participatietraject?

Mevrouw VAN 'T HULL: Daar wil ik wel op reageren als dat mag voorzitter. Over participatie en draagvlak, dat heb ik ook in mijn eerste termijn al genoemd, vinden wij het heel belangrijk dat onze inwoners daarin worden meegenomen en de invulling daarvan is... (het geluid valt weg)¹

De VOORZITTER: Nu heb ik helemaal geen geluid. Is er nog iemand aan het praten van de raadsleden? Ik hoor u, maar ik geloof dat mevrouw Van 't Hull wegvalt. Mevrouw Van 't Hull was aan het praten, maar dat viel helaas weg. Ik dacht even dat het probleem hier lag, maar ik denk dat het bij mevrouw Van 't Hull ligt.

Mevrouw ELFERS: Mevrouw Van 't Hull, uw microfoon is uitgegaan terwijl u sprak dus ik vermoed dat er ergens iets is waardoor uw microfoon iedere keer dichtgaat terwijl u bezig bent.

De VOORZITTER: Ja, terwijl u toch interessante dingen vertelde, maar ik denk dat we het daar even bij moeten laten want anders valt er een lange stilte. Vindt u het heel erg als ik nu naar mijnheer Jansen ga van GroenLinks? Nee, we gaan naar mijnheer Jansen en dan proberen we dadelijk bij u terug te komen.

De heer JANSEN: Dank u wel voorzitter. Ik heb al een paar vragen om op te reageren. Op de inbreng van mijnheer Den Elzen: ik vind zoiets altijd het onderzoeken waard. Alhoewel ik niet primair meteen zou denken aan de overheid die in dit geval de warmteregulering zelf ter hand zou moeten nemen. Ik zou wel willen dat er meer actie komt in plaats van het achterover hangen. Daar vindt mijn fractie dat er veel meer moet gebeuren. En hoe je dat doet... (geluid valt weg) ...maar niet op voorhand meteen een eigen bedrijf starten.

Dan een reactie op mevrouw Elfers van de HAP over participatie. In zijn algemeenheid zou je kunnen

¹ *Kwaliteit van de audio was op momenten onvoldoende, hierdoor is de geel gearceerde tekst mogelijk onvolledig.*

zeggen: we hebben als gemeente een app omarmd, en het gaat niet zozeer om het middel, maar de ... app (0.13.12) geeft voor elke situatie situationeel aan hoe je het beste kunt participeren. Mijn fractie vindt het in ieder geval heel belangrijk dat het gebeurt, maar dat de gemeente daar ook de regie in neemt, dus dat het niet alleen maar aan de ondernemer wordt overgelaten, maar dat er ook randvoorwaarden aan gesteld worden. En namens GroenLinks wil ik ook nog een punt inbrengen, voorzitter.

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

De heer JANSEN: (geluid valt weg)²...paar kernbegrippen: ambitie, het stellen van doelen en urgentie.

Mijn fractie heeft niet het idee dat het college... En ik wil graag van mijn collega-raadsleden weten hoe zij daartegen aankijken, dus tegen de kernbegrippen ambitie, het stellen van doelen en urgentie. Daar zouden we wat meer van terug willen zien als fractie. Dank u voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u. Inmiddels vele vragen aan de collega's. Wie van de collega's wil op deze vragen ingaan? Mijnheer Koomen namens D66. Ik ga eerst even het rijtje af en dan doen we daarna wat meer debat, denk ik.

De heer KOOMEN: Dank u voorzitter. Ik klik gewoon heel veel op het handje en dan springt hij omhoog, misschien een tip voor mijn collega's. Ik wilde aansluiten bij wat GroenLinks zei, en daarna nog even ingaan op wat vragen. Maar dat hebben we in de vorige sessie ook besproken dus ik vroeg me eigenlijk af wat er dan in deze sessie, het vervolg op de sessie, nieuw is. Ik deel helemaal wat er gezegd werd 'eigenlijk verwachten we een wat proactievare houding'. Misschien zit het ook meer in houding dan in grote aanpassingen op het voorstel en zou de wethouder daar wat op kunnen bewegen om gewoon wat meer aan te zetten 'we gaan er echt mee aan de slag en niet te veel achterover hangen'. Maar hoe gaan we dat dan concreet maken? Dus ik ben heel benieuwd of de collega's dat ook bereid zijn concreet te maken. Dat zou je normaal met een motie of amendement doen, want anders krijgen we een herhaling van de discussie. Volgens mij vinden best veel mensen dat, maar misschien kan de wethouder ons voor een deel geruststellen. Maar als dat niet voldoende is, moeten we zelf actie ondernemen.

Dan antwoord op de vraag 'wat is participatie?' Dat is volgens mij een heel lastige vraag en daar kunnen we een aparte sessie over houden, maar ik deel wel wat HAP bedoelt daarmee te zeggen, namelijk 'we moeten een serieus participatietraject doen en dat is niet makkelijk, dat betekent dat niet iedereen tevreden zou kunnen zijn'. Ik zie in de notitie ook een goede uitwerking in antwoord op de gestelde vragen 'wat versta je onder draagvlak?' Dat zal verschillen tussen kleine en grote initiatieven. Dat vind ik ook heel logisch. Tegelijkertijd blijft dat natuurlijk vaag en niet hard te meten en daar geeft de wethouder uiteindelijk ook niet heel duidelijke normen voor. Dus dat is ook een beetje een gevoel kennelijk. Heb ik dan de vragen gehad? Anders hoor ik het wel.

De VOORZITTER: U heeft de vragen gehad en u krijgt zelf nog een erbij van mevrouw Van 't Hull want die wil graag reageren. Ik hoop dat dat nu lukt.

Mevrouw VAN 'T HULL: Ik hoop het ook. Horen jullie mij nu?

De VOORZITTER: Zeker.

² *Kwaliteit van de audio was op momenten onvoldoende, hierdoor is de geel gearceerde tekst mogelijk onvolledig.*

Mevrouw VAN 'T HULL: Daar ben ik heel blij mee, ik wil graag reageren op mijnheer Koomen. Ik ben het helemaal met hem eens dat het een aardige herhaling van zetten lijkt om het te gaan hebben over het ambitieniveau. We hebben met zijn allen al vastgesteld dat we ervoor kiezen om slimme volger te zijn en ik herken de houding van achterover hangen niet. Dus ik vroeg me af waar de heer Koomen het achterover hangen uit afleidt.

De VOORZITTER: Mijnheer Koomen.

De heer KOOMEN: Dank u voorzitter. Dat was volgens mij in de vorige sessie de gedeelde conclusie – we kunnen dat even samen terugkijken, dat zou ook gezellig zijn – met een hoop mensen, met andere partijen in ieder geval. Dat zal waarschijnlijk niet voor de VVD gelden, maar wel voor diverse andere partijen op basis van de stukken en met name op basis van de reactie van de wethouder in de vorige sessie. Dus dat is het antwoord op uw vraag. Dat straalde dat wel uit en ik vind dat GroenLinks dat heel concreet maakte, maar dat moeten ze eigenlijk zelf zeggen met de pilots waarbij de huidige voorgenomen pilots al niet haalbaar blijken terwijl dat nog wel wordt opgeschreven. Dan ga je het sowieso niet halen.

De VOORZITTER: Inmiddels zie ik vele handjes. Maar GroenLinks werd genoemd dus ik denk dat zij even mogen reageren. Mijnheer Jansen.

Mevrouw VAN 'T HULL: En wij ook natuurlijk, dus daar wil ik ook op reageren.

De VOORZITTER: Ja, het debat gaat nu over een concrete vraag. Eerst mijnheer Jansen en dan mevrouw Van 't Hull. En dan mijnheer Den Elzen.

De heer JANSEN: Dank u voorzitter. Mijn vraag was een inleiding omdat wij inderdaad denken aan een amendement om daarmee concreet te maken dat er wat meer actie komt en dat het stellen van doelen wat concreter gemaakt kan worden. D66 geeft dat al aan. Ik heb de vorige keer naar mijn idee namens mijn fractie duidelijk gemaakt dat zoals het beschreven is in de notitie, de doelen ook niet gehaald zullen worden; 20% voor 2030 die omgezet moeten worden. Het zijn allemaal beschrijvingen van wat er gaat gebeuren maar de enige concrete doelstelling die er uiteindelijk in staat, als ik zo vrij mag zijn, is dat er staat 'een tot drie wijkplannen'. Mijn fractie denkt dan dat als wij een amendement zouden maken, we daar een wat scherpere doelstelling moeten zetten waardoor we uiteindelijk ook meer los kunnen krijgen.

De VOORZITTER: Helder, mevrouw Van 't Hull.

Mevrouw VAN 'T HULL: Nou voorzitter, voor u is dat misschien helder, maar voor mij niet. Wat mist u dan precies? U geeft al aan dat u wat mist, maar niet wat u dan mist. En ik zie dat niet, dus verheldert u dat graag.

De VOORZITTER: Dat is geen vraag aan de voorzitter, maar aan mijnheer Jansen.

De heer JANSEN: Het wordt een beetje een herhaling, dus of ik leg het niet goed uit of het komt niet goed over. Er wordt gezegd dat er een tot drie wijkplannen gemaakt worden en dat je daar uiteindelijk een landelijke doelstelling mee moet halen van 20% aardgasvrij. Als we kijken naar wat het college zich nu voorneemt, die een tot drie met acht jaar voor realisatie, haal je dat niet voor 2030. Terwijl aan de ene kant wordt aangegeven dat we dat halen, maar als je naar de cijfers kijkt met daadwerkelijke doelstellingen die aangegeven staan, is dat niet mogelijk. Daarom zouden we graag voorstellen dat

middels een amendement wel concreet te maken.

De VOORZITTER: Een soortgelijke vraag stelde u net al aan de collega's. Ik wil even terug naar de anderen. Mijnheer Den Elzen.

De heer DEN ELZEN: Dank u wel voorzitter, ik begon met een vraag en ondertussen heeft een aantal collega's al gereageerd, maar ook nieuwe vragen opgeworpen waardoor er nu heel veel vragen tegelijkertijd leven. Laat ik beginnen met de fractie van GroenLinks die zegt 'wat is dan de ambitie die we hebben?' Daar hebben we het volgens mij over gehad, we hebben het gehad over collectiviteit, over een heldere doelstelling, over scherpte qua leveringszekerheid en het zeker stellen van de duurzaamheid. En om dat goed te kunnen oppakken, begon ik met mijn vraag: laten we dan als gemeente sterker die rol op ons nemen en laten we de regie daarin pakken. Als ik dan reageer op de ChristenUnie-SGP die bijvoorbeeld Tegenstroom als voorbeeld noemde, zou dat een optie kunnen zijn. Maar dat zou moeten blijken uit het onderzoek naar wat voor scenario's er allemaal zijn en wat de plussen en de minnen daarvan zijn. Tegenstroom is een heel mooi voorbeeld van hoe je dat een plek zou kunnen geven. En de VVD zegt 'het is goed zoals het nu is', maar er mag nog wel een tandje bij. Zeker als we het hebben over die vier punten; wat doen we om die ambitie te gaan halen? Dus dat is het onderzoek waar ik graag een lans voor wil breken om te kijken 'hoe gaan we dat aanpakken en wat is de actieve rol van de gemeente daarin?' Dat zou een motie vreemd kunnen zijn, daar hoeft niet per se een amendement voor ingediend te worden, maar dat kan als motie vreemd want we hebben nog een jaar om hier concreet invulling aan te geven.

De VOORZITTER: Als ik even samenvat, dank u mijnheer Den Elzen, heb ik inmiddels drie vragen liggen, de eerste gaat over rollen en regie, de tweede over participatie en ambitie en urgentie is de derde, als ik het zo samenvat. Wie kan ik daarover het woord geven?

Mevrouw VAN 'T HULL: Ik wil graag reageren op mijnheer Den Elzen die aan mij refereerde.

De VOORZITTER: Mevrouw Van 't Hull.

Mevrouw VAN 'T HULL: Dank u wel voorzitter. Ik ben het met mijnheer Den Elzen eens dat we zorgvuldig te werk moeten gaan en daarom hebben we met elkaar afgesproken dat de zorgvuldigheid hem zit in het slim volgen, niet vooroplopen en zorgen dat we het slim aanpakken. En ik weet dat mijnheer Den Elzen daar net iets anders mee bedoelt, maar daar zit het voor ons in, dat het verstandig is om het op deze manier te doen. Dus ik kan het iedereen vragen: bent u het met mij eens dat het geen sprint is?

De VOORZITTER: Mijnheer Den Elzen, kort graag.

De heer DEN ELZEN: Dat ben ik helemaal eens met mevrouw Van 't Hull, het is geen sprint. Maar ik zie veel gemeenten op dit moment zoeken naar hun rol. Dus waarom zouden we dezelfde vraag niet stellen en met elkaar kijken want er ligt een heel mooie leidraad waarin dit soort gevallen allemaal staan beschreven waar je lokaal de antwoorden op kunt geven om te kijken hoe je daar handjes en voetjes aan kunt geven. Heel slim volgen. De onderzoeksvraag ligt er al.

Mevrouw VAN 'T HULL: We hebben die rol al heel mooi vastgesteld, ja.

De VOORZITTER: Maar een van de vragen is dan hoe we het pad gaan lopen. Ik heb ook mijnheer Beusenberg al een tijdje met zijn hand omhoog zien zitten. Gaat uw gang.

De heer DE VRIES: Ik ook, mijnheer de voorzitter.

De VOORZITTER: Ik heb het gezien, zelfs met uw microfoon aan, mijnheer De Vries, u komt na mijnheer Beuseenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Ik wil eigenlijk vragen wat ik de vorige keer ook aan de wethouder heb gevraagd die daar toen netjes antwoord op heeft gegeven, over die biomassacentrales.

De VOORZITTER: Volgens mij gaan we geen vragen meer stellen en het ook niet over de biomassacentrales hebben.

De heer BEUSENBERG: Maar wacht even voorzitter, er was sprake van dat er een amendement zou komen over die biomassacentrales om dat uit het raadsvoorstel te halen.

De VOORZITTER: Dat heeft u zelf voorgesteld, volgens mij.

De heer BEUSENBERG: Dat was mevrouw Elfers in eerste instantie en ik wil de wethouder vragen daar nog even op in te gaan eventueel.

De VOORZITTER: De vraag is helder.

Mevrouw ELFERS: Mag ik daarop reageren voorzitter, want mijn naam werd genoemd.

De VOORZITTER: Ja, zeker.

Mevrouw ELFERS: Mijnheer Beuseenberg heeft hierover vanmiddag telefonisch contact met mij opgenomen. Ik heb de heer Beuseenberg uitgelegd dat ik, zoals ik toegezegd heb in de sessie de vorige keer, zou consulteren binnen mijn fractie en dat heb ik gedaan. We hebben besloten dat we op dit moment niet het stuk gaan amenderen op de biomassa, ondanks dat we daar zeer kritisch over zijn en wellicht meer kritisch-negatief dan het college heeft aangegeven. We gaan met elkaar nog spreken over de warmtevisie, die komt nog onze kant op en er zijn nog genoeg andere momenten waarbij de fractie HAP van mening is dat dat een ander en wellicht beter moment is om dat op tafel te leggen dan tijdens deze sessie. Dat heb ik mijnheer Beuseenberg vanmiddag ook telefonisch verteld.

De VOORZITTER: Ik hoop dat dat voldoende is en ik heb mijnheer De Vries al een tijd met zijn hand omhoog gezien dus ik wil hem graag het woord geven.

De heer DE VRIES: Dank u wel voorzitter, het is pittig, digitaal een debat houden. Want ik had al vier keer achter de interruptiemicrofoon gestaan waarschijnlijk. Er is al heel veel langs gekomen. Over biomassa. Ik heb zelf de vorige sessie aangegeven dat ik vooral moeite heb met de import die nog in het stuk staat. Biomassa als transitie, daar hebben we niet zo heel veel moeite mee, maar...

De VOORZITTER: Als ik even mag, uw camera staat volgens mij niet aan, we zien u niet.

De heer DE VRIES: Ik heb hem wel aanstaan, maar dan ligt het aan de verbinding.

De VOORZITTER: We horen u luid en duidelijk hoor.

De heer DE VRIES: Dan ga ik gewoon zonder beeld verder, ik ben niet zo interessant om te zien. Wat

ik zeg, is belangrijker, denk ik. Hoop ik. Ik heb verschillende dingen langs horen komen, urgentie en regie, bewaak het proces, ik denk dat dat belangrijk is. Uit de eerste sessie is me een beetje bijgebleven dat we het initiatief afwachten en ik kan me herinneren dat ik toen ook wel heb gezegd dat je dan het risico loopt dat je tot sint-juttemis wacht. Dus er moet ergens op de een of andere manier een bewaking van een proces zijn in de tijdsduur, in maanden voor een pilot of een proces en in jaren voor de totale omschakeling van de hele gemeente. Ik denk dat daar even wat aandacht aan gegeven moet worden. Wat dat betreft, kan ik aansluiten bij wat meen ik mijnheer Den Elzen zei, dat het antwoord op vraag 1 niet helemaal is wat we hoopten te krijgen over de voorbeeldfunctie. Dat de gemeente het goede voorbeeld geeft, is natuurlijk fantastisch. Alleen als een wijk een warmtetransitie moet krijgen, gaat het er niet om dat er op een school zonnepanelen liggen en dat daar de warmte vandaan komt, maar dan gaat het erom dat er met inwoners een participatieproces wordt ingegaan op een goede manier, dat mensen meegenomen worden in het proces en dat je uiteindelijk een stip op de horizon hebt waar je zegt 'over anderhalf jaar gaan we echt aan de gang', bijvoorbeeld. En wie dat gaat doen? Als er in een wijk helemaal niemand, geen enkele initiatiefnemer is die zegt 'ik wil hier wel leidingen leggen of ik wil hier wel dit of dat doen aan de warmtetransitie', dan kun je wachten tot er een keer iemand komt, maar als dat zes jaar later is, ben je te laat. Dus ik denk dat er meer regie verlangd wordt in deze nota. En we hebben het gehad over slim volgen, mevrouw Van 't Hull, dat klopt, niet iedereen was daar heel blij mee, maar uiteindelijk hebben we daar wel voor gekozen. Maar dat wil niet zeggen dat je in 2033 de eerste wijk van het gas af hebt, dus er moet wel wat gebeuren. Dat mis ik een beetje in het stuk tot nu toe.

De VOORZITTER: Ik zie regie, ambitie en participatie. Ik vatte het al samen en u vat het nog een keer samen. Dank. Ik zie de heer Blom die graag een bijdrage wil doen in tweede termijn.

Mevrouw VAN 'T HULL: Ik wil even reageren op mijnheer De Vries die mij noemde.

De VOORZITTER: Ja, maar het gaat dan weer over hetzelfde punt denk ik, over die ambitie, terwijl we dat denk ik al een beetje hebben gehad, of gaat het over iets anders? Ik denk dat het weer over het slim volgen gaat en dat we dat wel een beetje gehad hebben. Mag ik dat zeggen, of niet?

Mevrouw VAN 'T HULL: Dan mag u ook zeggen wat ik dan ga zeggen.

De VOORZITTER: Nee, maar u had het net al over het slim volgen en over de ambitie die daarbij hoort. Dus als u iets nieuws wilt inbrengen graag, dan geef ik daar graag gelegenheid voor. Maar ik heb de heer Blom van het CDA nog niet gehoord dus ik ben wel benieuwd hoe zij over die drie vragen oordelen. Ik weet niet of de andere collega's er ook zo over denken?

De heer BLOM: Dat weet ik ook niet. In mijn eerste bijdrage heb ik aangegeven dat we met z'n allen best kunnen beginnen met isoleren en het huis energiezuinig maken en daar hebben we de gemeente niet voor nodig. Het zou wel mooi zijn als de gemeente ons daarbij actief begeleidt en dat doet ze al met allerlei stichtingen en onderzoeken en hulp bij het onderzoeken welke isolatie je moet toepassen bij je huis. Ik vind dat daar al heel veel initiatieven worden gedaan vanuit de gemeente. Maar ik zou graag een direct initiatief willen omschrijven en dat komt waarschijnlijk neer op een soort biomassa-idee maar ik weet niet of we dat nu even kunnen bespreken, krijg ik daar nu de tijd voor?

De VOORZITTER: Dat ligt aan hoeveel tijd u nodig heeft.

De heer BLOM: Een jaar of drie geleden was ik bij een ondernemer die had een kassenbedrijf in pacht genomen van een oude rozenkwekerij en omgebouwd naar hortensiakwekerij. Het idee daarbij was dat hij niet veel energie nodig had om die kassen warm te houden omdat die kassen voor rozen veel

meer warmte nodig hebben. En in die kwekerij kweekte hij die hortensia's op met de warmte van de zon en alleen in de wintermaanden bij vorst moeten de kassen vorstvrij worden gehouden. Dat deed hij met een gaskachel maar die ging stuk en toen heeft hij een tweedehands pelletkachel gekocht met het idee dat hij het snoeiafval van die hortensia's in die pelletkachel kon verwerken om zijn kas warm te houden. Dat is een soort biomassacentrale maar dan in het klein. Een prachtig initiatief van een lokale ondernemer. Hoe staan we er als raadsleden in om dit soort zaken... Hoe zien wij dat? Vinden jullie dat een mooi initiatief of zeg je 'nou, dat past helemaal niet in onze ideeën?'

De VOORZITTER: Ik snap de vraag maar ik denk dat we bezig zijn het stuk naar de stemming te brengen en ik weet niet in hoeverre het antwoord op die vraag daarvoor van belang is, maar misschien dat...

De heer BLOM: Het is een kadernota dus als we in het eerste stuk al dingen uitsluiten zoals een biomassacentrale, vallen dit soort initiatieven meteen al buiten het idee. Dus ik denk dat we ruim moeten kijken naar initiatieven.

De VOORZITTER: Ruim kijken. Wie kan ik daarover het woord geven? Ja, mevrouw Van 't Hull.

Mevrouw VAN 'T HULL: Dank u wel voorzitter. Ik ben heel blij met de inbreng van mijnheer Blom want dat geluid miste ik nog wel een beetje, dat er al heel veel initiatieven zijn die de gemeente ondersteunt via stichtingen et cetera. Een interessant verhaal ook wat u net vertelde over een biomassacentrale maar dan in het klein. Dat zijn toch wel heel andere initiatieven dan de biomassacentrales waar we het hier steeds met z'n allen over hebben. En of je dit soort kleinere initiatieven dan per se moet uitsluiten is dan ook maar zeer de vraag.

De heer BLOM: Het zou wel interessant zijn als we er ook gewoon een mening over hebben.

Mevrouw VAN 'T HULL: Volgens mij horen jullie mij niet.

De VOORZITTER: Ja hoor, ik hoor u uitstekend. Mijnheer Den Elzen wil ook reageren op mijnheer Blom.

De heer DEN ELZEN: Ja graag voorzitter, dank u wel. Ik ben heel erg te spreken over dat soort kleinschalige initiatieven want volgens mij hebben we het hier niet over de biomassa waar we het de vorige keer allemaal over hebben gehad. Het is een heel andere definitie van biomassagebruik hiervoor. En tegen mijnheer Beusenberg nog dit: de vorige keer heb ik er een vraag over gesteld en het staat ook in het conceptbesluit dat de wethouder hierop terug zou komen. Hij komt erop terug want op de agenda voor 5 november a.s. staat ook een stuk Tweede voorbereidingsbesluit biomassacentrales dus we worden op onze wenken bediend, mijnheer Beusenberg. Maar mijnheer Blom, ik ben blij met de kleinschalige initiatieven die een andere definitie hebben dan de biomassa waar we het eerder over hebben gehad.

De VOORZITTER: Oké. Ik zie inmiddels vele handjes en ik weet niet of ze allemaal over de biomassa gaan want die discussie verwijs ik inderdaad ook liever naar een ander moment. Maar graag wel over de regie, participatie en ambitie waarover ook nog gevraagd is. Wil iemand daar iets over zeggen? Of gaat het over de biomassa? Ik zie mijnheer Koomen.

De heer KOOMEN: Dank u, maar heel kort, want ik kan heel goed volgen wat mijnheer De Vries van de ChristenUnie-SGP zegt en ik denk dat we elkaar daar goed vinden. Ik vind dat hij het mooi verwoordt 'slimme volger, maar wat houdt dat dan in?' Maar wat doen we daar nu mee? Want daar zijn

we het wel mee eens. Ik hoorde GroenLinks over een amendement om dat concreet te maken en ik hoor graag van mijnheer De Vries of hij ook nog zoiets in gedachten heeft of dat hij zich daarbij wil aansluiten of...? Ik ben even benieuwd, wat gaan we doen met dat standpunt?

De VOORZITTER: Ja. Mijnheer De Vries.

De heer DE VRIES: Ik zit er inderdaad ook over te denken om dat op de een of andere manier in een amendement c.q. motie te verwoorden om daar toch de kaders wat scherper mee te krijgen in dat opzicht. Maar dat zal nog een hele klus worden want je moet ook oppassen dat je niet te veel dichttimert in dat opzicht. Maar misschien kunnen we daar samen iets voor maken.

De VOORZITTER: Wie wil dat samen proberen? Ik zie mijnheer Jansen zwaaien.

De heer JANSEN: Dank u voorzitter, ik had daar een voorzet voor gedaan en ik wil namens mijn fractie het niet ingewikkeld maken en concreet op een aantal wijkplannen inzoomen en daardoor een hogere doelstelling bereiken. Met dat amendement zou je over het aantal wijkplannen kunnen praten dat leidt tot de doelstelling waar we het uiteindelijk over hebben. Dus in die richting denken wij en daar hebben we een opzet voor. Dus het zou mooi zijn, ik hoor D66 sowieso en ChristenUnie-SGP, om daarin medestanders te hebben.

De VOORZITTER: Is het handig om die opzet meteen te delen?

Mevrouw VAN 'T HULL: Voorzitter, misschien kunt u vragen of er nog iemand op wil reageren?

De VOORZITTER: Ja, precies, maar dan weten we ook waarop gereageerd wordt. Nu blijft het bij 'er ligt een opzet'. Wilt u er nu al op reageren, mevrouw Van 't Hull? Op het betoog van mijnheer Jansen dan?

Mevrouw VAN 'T HULL: Ik dacht dat we dit blokje al hadden afgesloten over het ambitieniveau, want daar legde u mij net eigenlijk op stil. We hebben het ambitieniveau met elkaar afgesproken en ik heb ook nog steeds geen antwoord op de vraag waarom dat een goed idee zou zijn. Ik weet niet meer wie dat naar voren bracht, maar er zijn ook genoeg voorbeelden waaruit 'haastige spoed is zelden goed' blijkt en waar blijkt dat zorgvuldigheid heel erg belangrijk is. Daar zie ik ook heel veel collega's op dit moment bij knikken dus dat wil ik ook even gezegd hebben. Plus dat we het dan nog niet eens hebben over de kosten die het met zich meebrengt. Met de temporisering die er nu in zit, hangen ook kosten samen.

De VOORZITTER: Ja, mijnheer Den Elzen zie ik zwaaien.

De heer DEN ELZEN: Dat klopt want mevrouw Van 't Hull daagt mij uit en volgens mij heb ik er al wat over gezegd en anders wil ik er nog wel specifiek over zijn. Als je het hebt over zorgvuldigheid is het gewoon goed om met elkaar te kijken 'wat zijn alle opties en wat zijn de scenario's daarin?' En natuurlijk zit daar ook de financiële vraag aan vast; wat voor rol ga je aanjagen of beetpakken? Dan komen al die vragen daar aan bod en dan ga je nog steeds slim volgen want er zijn meerdere mensen die het op deze manier doen en dan hoeven wij het wiel niet uit te vinden. Dan kun je gebruikmaken van de kennis van anderen en van kennisinitiatieven.

De VOORZITTER: Ik zie eerst mijnheer Spijker en ik zie ook voor het eerst mijnheer Nobel zijn hand opsteken dus ik ben wel benieuwd of we hem ook even het woord moeten geven, maar eerst even naar mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter, mevrouw Van 't Hull, ik ben het helemaal met u eens. Ambitie, eigenlijk gaat het om haalbaarheid en realiteit en wat is bereikbaar. Ik denk dat we dat heel goed moeten aangeven. Iemand kan natuurlijk binnenkomen met een pracht van een onderwerp, neem Purmerend, de hele wijk gasloos, ik geloof dat het ging om 1200 woningen. Maar het is verkeerd gegaan omdat de prijs van het gas zo laag was. Dus helaas, er zijn een hoop centjes in gestoken maar no go, weg geld. We moeten wel kijken 'is het reëel, is het haalbaar?' Ik houd het kort want ik zag mijnheer Nobel zwaaien.

De VOORZITTER: Ja, mijnheer Nobel namens het college.

Wethouder NOBEL: Dank voorzitter, ik wil me niet te veel mengen in het debat want volgens mij gaat dat hartstikke goed maar het leek me goed om iets te zeggen over de kosten. Terecht wordt er ook gerefereerd aan andere gemeenten waar het allemaal niet zo eenvoudig is en zo makkelijk gaat als we wellicht met elkaar zouden willen; van het gas afgaan is een heel ingewikkelde opgave. Ik denk ook, dat heb ik de vorige keer ook gezegd, dat de eerste wijken veel lastiger zullen zijn dan de wijken die na vijf of tien jaar komen omdat je het kunstje dan een aantal keer hebt gedaan. Mensen zien om zich heen wat er allemaal bij komt kijken dus dat heeft ook te maken met wel of niet de ambitie waar kunnen maken. Ja, in het begin zal dat lastiger zijn. Maar belangrijk is wel en daar wil ik ook nog op reageren, dat warmtenet dat de PvdA aanhaalt. Als de gemeente dat zelf moet doen, gaat dat echt in de miljoenen lopen. Dat zien we ook bij andere gemeenten. Dat is een. En twee, de kans van slagen van een warmtenet in onze gemeente lijkt gewoon klein omdat we geen natuurlijke bronnen hebben bijvoorbeeld waar we uit kunnen putten. Dus dat is nog een extra factor die erbij komt kijken. En wellicht over de wijkplannen. Als je meer wijken van het gas af wilt halen, gaat dat meer geld kosten en dat is op dit moment niet begroot. We weten ook allemaal dat er in de jeugdzorg gigantische tekorten zijn en ik wil u er ook op wijzen dat het uiteindelijk, als u een beslissing moet nemen over geld, op de grote hoop bij de begroting terechtkomt en alle extra wensen zijn niet mee begroot.

De VOORZITTER: Zoals dat gaat als u iets zegt, komen er meteen een heleboel handjes bij. Dat is heel gek. Maar een van de handjes die ik voor het eerst zie, is die van de heer Vermeulen dus die wil ik even de kans geven. Daarna kijk ik naar de anderen, maar ik wil ook meteen even vragen of u als u niet meer iets wilt zeggen dan ook weer het handje naar beneden wilt doen, dat maakt het wat overzichtelijker voor de voorzitter. Maar nu eerst mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Voorzitter, enorm bedankt en ik wil vooral wethouder Nobel bedanken voor het doen van mijn bijdrage want alles wat ik wilde zeggen heeft de wethouder gezegd en dat maakt het voor mij ontzettend makkelijk. Dus daarvoor dank.

De VOORZITTER: Daarvoor dank ook de andere kant op. Ik zie mijnheer Spijker. Nee, hij hoeft niet meer, dan ga ik naar mijnheer Blom, CDA.

De heer BLOM: Ik wilde nog even reageren op GroenLinks. Als we meerdere projecten gaan proberen en pilots gaan draaien, is er toch maar een beperkt aantal mensen dat die pilots moet gaan draaien dat we als gemeente in dienst hebben, als technici, of die we kunnen inhuren. Dus vier pilots zou misschien wel even veel energie opbrengen als zes of acht pilots want zoveel keuzes aan technische oplossingen zijn er niet. Dus misschien redden we het prima met vier pilots en als we dan de kennis die we hebben, kunnen concentreren op deze vier pilots stem ik daarvoor. Dan zie ik de waarde daar niet van een aantal pilots meer.

De VOORZITTER: Mijnheer Jansen, u wordt aangesproken over de waarde van de pilots.

De heer JANSEN: Ik constateer dat het CDA ook een ondersteuner kan worden van een eventueel amendement want met vier wijkplannen, daar heeft u het naar mijn idee over, zijn we een eind in de goede richting. Vooral nog staat er 'een tot drie'. Dus vier lijkt me een mooi uitgangspunt, mijnheer Blom.

Ik wil nog even een kleine reactie richting de wethouder geven. Het viel me op dat de wethouder aangaf in zijn beantwoording 'we hebben nu eenmaal geen of weinig natuurlijke bronnen'. Daar hebben we ook een vraag over gesteld en dank voor de beantwoording daarop, maar er vindt nog onderzoek naar plaats of er inderdaad in de Haarlemmermeer warmtebronnen zijn. Dus die uitspraak lijkt me wat prematuur.

De VOORZITTER: Mevrouw Elfers en dan mevrouw Van 't Hull.

Mevrouw ELFERS: Dank u wel voorzitter. We voeren deze tweede termijn omdat er nog heel veel vragen openstonden vanwege het vraag-en-antwoordgesprek dat destijds gevoerd is. HAP was daarom ook een van de voorstanders en een van de fracties die ook uitsprak dat het wellicht verstandig was om met elkaar nog verder te praten omdat we meer tijd nodig hadden. Wat HAP betreft, proberen we toe te werken naar een antwoord op de vraag of dit stuk richting de stemmingen kan worden geleid. Wat HAP betreft, hebben de antwoorden op de vragen daarvoor gezorgd. En om te voorkomen dat we allemaal blijven herhalen wat we in onze eerste termijn al hebben gezegd, want ik heb wel een beetje het idee dat we die kant uitgaan, het volgende. Het is heel duidelijk dat het haalbaar, betaalbaar en toegankelijk moet zijn voor iedereen. Er zijn hier en daar echt nog wel wat gaten wat betreft doelstelling of ambities en dergelijke. Maar dit is een kadernota en ik denk dat we in deze warmtetransitie een sneeuwbal omhoog aan het duwen zijn. Dat kost gewoon tijd. En of dat dan één wijkplan is of drie, of vier, ik denk dat zolang we het goede voorbeeld geven – en daar ben ik van overtuigd, ook door de beantwoording van de vragen – we die sneeuwbal omhoog duwen en dat kost tijd. Ik heb het ook in de eerste termijn gezegd, haastige spoed is zelden goed. Ik denk dat het verstandig is dat we die sneeuwbal zorgvuldig omhoog duwen en als zorgvuldigheid betekent dat we één wijkplan krijgen, maar zodra het over de top is, er opeens zes wijkplannen kunnen zijn, denk ik dat we uiteindelijk de doelstelling gaan halen. Ja, hij is ambitieus en het zal krap in de tijd zijn, maar zolang wij het goede voorbeeld geven en zorgvuldigheid vooropstaat, heb ik alsnog het vertrouwen dat we het gaan halen binnen wat er nu voor ons ligt.

De VOORZITTER: Dat leek wel op een conclusie van het debat. Zo ver ben ik zelf denk ik nog niet en ik zie ook nog wat andere handen die nog niet zover zijn, mevrouw Van 't Hull.

Mevrouw VAN 'T HULL: Dank u wel. Wat ben ik blij dat mevrouw Elfers zo vlak voor mij was want dat is wel erg mooi verwoord allemaal. Inderdaad, de tweede sessie was met name omdat er nog zo veel vragen openstonden, ook van ons en daar hebben we een duidelijk antwoord op gekregen. Ik vond het een mooi voorbeeld van mevrouw Elfers over het omhoog duwen van het plan; beter een heel goed plan zodat je daarna vaart kunt maken en niet nu, als je een wiel gaat uitvinden, meteen vier willen gaan uitvinden want dat is niet bevorderlijk.

De VOORZITTER: Mijnheer Den Elzen wil ook graag een reactie geven op mevrouw Elfers.

De heer DEN ELZEN: Dank u wel voorzitter, dan kom ik weer terug op wat ik ook even genoemd heb in de eerste termijn een paar weken geleden. Mevrouw Elfers noemt het nu een sneeuwbal omhoog duwen, maar het is juist de vraag of de bottom-upinitiatieven nog wel door kunnen gaan, ook omdat die hele Wet collectieve warmtevoorziening nog door de Tweede en Eerste Kamer moet en daar eigenlijk in staat dat we als gemeente veel meer de regie moeten nemen. Dat moeten we wel in acht

nemen, daar zit ook nog de tijd die we dan even zelf kunnen nemen om te kijken 'wat zijn dan die mogelijkheden?' Ik overweeg nog steeds om daar een motie vreemd over in te dienen.

De VOORZITTER: Die hebben we nog niet, neem ik aan? Mijnheer Koomen wil ook een reactie geven zie ik. Mijnheer Koomen.

De heer KOOMEN: Dank u voorzitter. Ik merk dat de HAP wat is bijgedraaid ten opzichte van de vorige sessie, of zo lijkt het. Toen had ik het idee dat de sneeuwbal van de HAP nog wat groter was dus ik kan die beeldspraak wel volgen, maar hoe groot is die sneeuwbal waar we mee starten? Is dat er eentje waar je een sneeuwpop van kunt maken, of is dat er eentje die je bij iemand in de nek kunt gooien? Wat ons betreft, is het zo'n grote waar je de onderkant van de sneeuwpop mee kunt maken en als u zegt 'laten we beginnen met de bovenkant', vooruit, dan doen we eerst de bovenkant. Maar het hoofd, dat zou ik al wat klein vinden, laat staan dat het zo'n sneeuwbal is die je kunt gooien. Wat ons betreft, mag de ambitie wel wat hoger omdat de urgentie ook hoger is. Ik hoor dan een aantal partijen zeggen 'we moeten het niet overhaasten', maar met alle respect, nergens in het stuk proef ik overhaasten. Daarvan zijn we heel ver weg dus wat ons betreft is dat niet de goede samenvatting.

De VOORZITTER: De warmtevisie en de sneeuwbal. Ik weet niet hoe dat samengaat maar mevrouw Elfers wil daar nog wat over zeggen.

Mevrouw ELFERS: Ja zeker voorzitter, dank u wel, want ik wil graag reageren op D66 omdat de vorige keer in de eerste termijn D66 ook een aantal dingen aanhaalde en daar wilde ik op reageren maar ik kreeg daar helaas van u niet de gelegenheid voor omdat... Het lijkt of D66 en HAP op dit moment elkaar niet goed interpreteren, wat dat betreft. Laat ik het even bij de sneeuwbal houden. Ik denk dat het goed is dat als je een fundament voor een sneeuwpop aan het maken bent, die breed is, zo breed mogelijk want het fundament moet stevig en sterk staan. Dat betekent dat je daar wat tijd aan kwijt bent en dat is exact de zorgvuldigheid die ik lees in deze kadernota. Dat dat dan misschien praktisch neerkomt op één wijkplan in plaats van zes, dat is dan maar zo. Maar ik probeer me de exacte woorden te herinneren die u de vorige keer zei, u zei 'ik hoor een aantal partijen vragen om meer vaart te maken', excuseer mij als ik niet de juiste woorden herhaal en toen keek u ook met een schuin oog naar HAP en toen dacht ik 'dat is absoluut niet wat ik bedoelde met mijn eerste termijn'. Dus ik denk dat D66 de eerste termijn van HAP hierin verkeerd geïnterpreteerd heeft en daardoor nu ook zegt dat wij iets gedraaid zijn, maar dat is niet correct. We zijn met name voor haastige spoed is zelden goed. Dat heb ik destijds tijdens mijn eerste termijn goed uitgesproken. We zijn groot voorstander geweest van deze tweede termijn en dat had met name te maken met de onbeantwoorde vragen, die hebben we inmiddels schriftelijk ontvangen dus wij zijn klaar om te stemmen.

De VOORZITTER: Dank daarvoor. Mijnheer Kenselaar zag ik ook zijn hand ophouden en die heb ik nog niet gehoord in dit hele debat dus misschien kunt u nu uw bijdrage leveren.

De heer KENSELAAR: Dank u wel voorzitter, dat ga ik doen. Binnen alle dingen die al gezegd zijn vanavond waar heel veel goede tussen zitten, moeten we denk ik ook oppassen dat we de privévoorzieningen zoals zonnepanelen en elektrische kookplaten, alle kleine beetjes die maar nodig zijn om de warmtetransitie in te gaan, niet tot de mondkapjes van 2025 maken waarbij iedereen denkt 'de gemeente of het landsbestuur vindt dat we dat moeten doen, maar ik bepaald het zelf wel'. Het is vooral nodig om draagkracht te krijgen, denk ik. We kunnen heel veel dingen roepen, maar als je dat niet hebt, ben je reddeloos verloren. Tot zover mijn bijdrage.

De VOORZITTER: Dank, mijnheer Vermeulen wil graag iets zeggen over het onderwerp ambitie.

De heer VERMEULEN: Dat klopt, daar heb ik net verstandige dingen over gehoord en ik hoor ook een beetje onbezonnen enthousiasme bij mijnheer Jansen en mijnheer Koomen. Ik denk dat het belangrijker is om te kijken naar de kwaliteit van je ambitie dan naar de kwantiteit daarvan en ik begrijp dat jullie het liefste met de pilot in een keer de hele gemeente meepakken, maar ik denk echt dat het verstandig is om even een wijk te pakken en dan eventueel een tweede of een derde. Maar om daar in een keer heel veel geld tegenaan te gooien, lijkt mij niet heel verstandig.

De VOORZITTER: Mijnheer Koomen of mijnheer Jansen, wil iemand daar nog op reageren?

De heer KOOMEN: Misschien even heel kort voorzitter. Ik proef hier verschil en dat is mooi want uiteindelijk zijn we ook verschillende politieke partijen. Een aantal zegt 'laten we voorzichtig eens een klein beginnetje maken'. Een aantal partijen, waarvan D66 er een is, ervaart de urgentie als veel groter. We kijken allemaal naar het journaal, er zijn genoeg voorbeelden en laten we niet in herhaling vallen. Wat ons betreft, is de urgentie heel groot en de uitdaging groter dan maar even een klein stukje oppakken. Dat mag ook. Daar verschillen we gewoon van mening; wat heb je ervoor over? Wij hebben er kennelijk wat meer voor over dan mijnheer Vermeulen dat is in ieder geval duidelijk.

De VOORZITTER: Helder. Mevrouw Elfers zei net dat het wat haar betreft richting stemming kan gaan, ik ga een rondje kijken of dat voor anderen ook geldt. Ik zie nog wel wat handjes omhoog, zal ik die nog afgaan? Mijnheer Spijker, wilt u nog iets toevoegen? Nee. Mijnheer De Vries.

De heer DE VRIES: Ja voorzitter, dank u wel. Ik moest even denken aan SMART. Het doel van dit alles is 2050 iedereen van het gas af in heel Nederland. Dus ook hier. SMART is de manier waarop je heel duidelijk aangeeft hoe je dat doel wilt bereiken en ik vraag me af in hoeverre de kadernota die we nu hebben SMART genoeg is om die start te maken. Ik denk dat we daar met collega's misschien nog naar kunnen kijken na afloop van de sessie, of we daar nog iets in de zin van een motie of een amendement kunnen doen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik zie nog een hand van mijnheer Beuseenberg.

De heer BEUSENBERG: Dat klopt voorzitter, dank u wel. Hoe SRH erin staat: we zijn altijd voorstander geweest van initiatieven, nieuwe initiatieven. Ik pleit hiervoor: laten we het gewoon eens doen zoals het beschreven staat in die pilots van een tot drie. Dan weten we het en wat mij betreft, gaat dat heel snel gebeuren. Dus zo staan wij erin en dat zien we ook het liefst. Dank u.

De VOORZITTER: Helder, mevrouw Van 't Hull.

Mevrouw VAN 'T HULL: Ik denk dat we met z'n allen voldoende kaders hebben meegegeven die verwerkt kunnen worden in de warmtevisie en dat de wethouder daar voldoende input voor heeft gehad, dat we het met z'n allen eens zijn dat we een grote sneeuwbal omhoog moeten duwen en dat we ervoor gaan zorgen dat die gaat rollen.

De VOORZITTER: Dank. Mijnheer Beuseenberg wil nog een ding zeggen.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter, ik was nog even iets vergeten. Zo waren we ook voorstander van biomassacentrales maar daar zijn we op teruggekomen omdat blijkt dat het helemaal niet werkt. Dus wat dat aangaat, moeten we dat ook vooral niet doen, dank u.

De VOORZITTER: Voortschrijdend inzicht. Mijnheer Jansen nog. Dat is dan de laatste hand die ik zie.

De heer JANSEN: Ik zal het ook afrondend doen. Het gaat er in deze hele discussie om, en het is ook goed dat die gevoerd wordt, dat er inderdaad verschillende manieren zijn om iets aan te vliegen. Het mag duidelijk zijn dat GroenLinks staat voor de begrippen waar we het net over hadden. We willen wat ambitie in het stellen van doelen en urgentie. Daarmee zeggen we niet – dat wil ik wel weerspreken – dat het overhaast en met een sprint moet. Daar zit natuurlijk een heleboel nuance in. Voor de rest wil ik aankondigen dat ik in ieder geval met een voorstel voor een amendement kom.

De VOORZITTER: Dank daarvoor. Ik heb een amendementsvoorstel gehoord net van GroenLinks en ik heb van mijnheer De Vries gehoord dat hij waarschijnlijk gaat werken aan een motie om dingen SMART te maken. Andere voorstellen heb ik horen intrekken, klopt dat of is er nog iemand? Mijnheer Den Elzen gaat toch nog iets voorbereiden en ik geef hem de gelegenheid om dat nog een keer toe te lichten.

De heer DEN ELZEN: Dank u wel voorzitter. Ik moet alles even goed tot mij laten komen, maar ik heb ook aangegeven dat ik wellicht met een motie vreemd zou kunnen komen wat betreft de rol die we kunnen pakken, maar ik weet het nog niet precies. Ik moet er nog even op kauwen hoe we dat het beste wegzetten in deze kadernota.

De VOORZITTER: Die had ik verzuimd te melden. Het is voor mij ook lastig alles bij te houden hier in het raadhuis, wat op zich een fijne plek is trouwens, kan ik u meedelen. Volgens mij kan ik het debat afronden en denk ik dat het stuk ter stemming kan worden gebracht. We zullen nog zien wat er nog komt aan moties en amendementen en dan zullen we een volgende keer bij de stemming hopelijk nog enige gelegenheid hebben om daar nog wat over te zeggen. Ik dank u allen voor de inbreng en hoop u allen te zien over drie kwartier bij de stemming. Ik sluit de vergadering.